

Instalace projektu SOKL: Tvárnice od Martina Zeta u Národního muzea

SOKL

Tvárnice, 2019

Autor: Martin Zet, beton, 300 × 300 cm, váha cca 35 t

Termín konání expozice uměleckého díla: 17. 12. 2020 – 14. 12. 2022

Kurátorka projektu: Marie Foltýnová, GHMP

Spolupracující organizace:

Dům umění města Brna

Institut plánování a rozvoje hl. m. Prahy

Dne 17. 12. 2020 v odpoledních hodinách dorazil do Prahy kolosální náklad z Brna. Přivezl umělecké dílo s názvem *Tvárnice* od současného umělce a sochaře Martina Zeta. Dílo bude instalováno v muzejní zóně mezi starou a novou budovou Národního muzea po dobu dvou let. Instalace byla podpořena z programu Umění pro město, v rámci projektu SOKL, který vznikl ve spolupráci s Institutem plánování a rozvoje.

Program hlavního města Prahy Umění pro město pro podporu současného umění ve veřejném prostoru byl spuštěn roku 2018. V letošním roce se podpora rozšířila i o časově omezené instalace a krátkodobé umělecké intervence. SOKL (Současnost, Objekt, Komunikace, Lidé) je kurátorský projekt Galerie hlavního města Prahy ve spolupráci s Institutem pro plánování a rozvoj. Na nově vzniklá prostranství jsou pro časově omezenou expozici vybírána umělecká díla, která svým obsahem nebo formou komunikují se svým okolím.

Praha od začátku proměny prostoru kolem Národního muzea pracuje s tím, jak ho dále rozvíjet a doplňovat, minimálně do té doby, než jím budou projíždět znovu tramvaje. Prvním počinem byla výstava v loňském roce, která vyprávěla příběh proměn území a detailně popisovala realizaci aktuálního stavu. Nyní bude prostor doplněn sochou, jejíž předloha vznikla ve stejné době jako Nová budova Národního muzea (býv. Federální shromáždění). Tato socha tak dočasně doplní prostor a svým způsobem vytvoří vzpomínku na koňskou bránu, která v těchto místech stávala. Spoluautorem řešení umístění *Tvárnice* mezi budovami Národního muzea je ing. arch. Jakub Hendrych z IPR.

„Těší mě, že místo, které před dvěma lety prošlo rozsáhlou proměnou, neustále vylepšujeme a obměňujeme. Díky projektu SOKL, kterého je IPR součástí, umístíme umění do ulic Prahy, aby bylo veřejnosti co nejdostupnější,“ uvádí k instalaci ředitel IPR Ondřej Boháč.

Mohutná světlá kostka odlehčená zvláštním průřezem byla inspirována tvárnicí, kterou v 70. letech vytvořil pro dělicí dekorativní zeď sídliště v Praze na Pankráci II otec Martina Zeta (1960), sochař Miloš Zet (1920–1995). Původní tvárnice evokuje na jedné straně skořepinový tvar, inspirovaný bruselským stylem, který se následně prosadil do nejširší tvarové produkce československé architektury hluboko do druhé poloviny 20. století. Na straně druhé se divák neubrání pocitu, že Miloš Zet pracoval i s tradicí české kubizující architektury nebo užité tvorby. Objekt tak v sobě koncentruje nejrůznější aluze moderního názoru na architekturu a design a zároveň je reziduem sochařovy spolupráce s architekty na výstavbě moderního sídliště.

Současný sochařský objekt Martina Zeta *Tvárnice* v sobě, podobně jako Nová budova NM, skrývá dvě historická období, shodně v odstupu několika desítek let (1937/1973, 1970/2019). Pro prostor muzejní oázy je *Tvárnice* od sochaře Martina Zeta ideální svou monumentalitou. Koresponduje s architekturou bývalého Federálního shromáždění od Karla Pragera a může být připomínkou blízkého brutalistního a zbořeného Transgasu. Nové dílo Martina Zeta připomíná kontinuitu naší současnosti, která má mimo jiné kořeny jak v nedávné totalitní historii, tak v moderním názoru na architekturu a uspořádání městského prostoru. Umístění *Tvárnice* Martina Zeta poblíž Národního muzea může být vnímáno i jako příspěvek k aktuální debatě o brutalistní architektuře a tématu ochrany těchto památek v širším společenském diskurzu.

Objekt původně vznikl pro přehlídku umění ve veřejném prostoru Brno Art Open v roce 2019, kterou v letních měsících jako bienále pravidelně pořádá Dům umění města Brna. Po expozici u Národního muzea se do budoucna počítá s trvalejším umístěním *Tvárnice* na sídlišti Pankrác II, odkud pochází mateřská „tvárnice“ od sochaře Miloše Zeta, autora mnoha dalších uměleckých prvků a soch na tomto sídlišti.

O programu Umění pro město/SOKL:

Program hlavního města Prahy Umění pro město pro podporu současného umění ve veřejném prostoru byl spuštěn roku 2018. V letošním roce se podpora rozšířila i o časově omezené instalace a krátkodobé umělecké intervence. SOKL (Současnost, Objekt, Komunikace, Lidé) je kurátorský projekt Galerie hlavního města Prahy ve spolupráci s Institutem pro plánování a rozvoj. Na nově vzniklá prostranství jsou pro časově omezenou expozici vybírána umělecká díla, která svým obsahem nebo formou komunikují se svým okolím.

Kontakt pro novináře:

Za GHMP: Jana Smolková, +420 773 779 407, jana.smolkova@ghmp.cz

ZA IPR: Mgr. Marek Vácha. +420 723 444 291, vacha@ipr.praha.eu

Další informace:

Umenipromesto.eu

<https://umenipromesto.eu/prispevky/3-sokl>